

Zápis z jednání Komise pro lesní hospodářství Pardubického kraje ze dne 12. března 2025

Místo konání:

Jednací sál Rady Pardubického kraje, budova A, Komenského nám. 125.

Přítomni:

Miroslav Krčil, DiS., Ing. Martin Vlasák, Ing. Jana Klapková, Ing. Karel Fišer, Tomáš Frůhbauer, Ing. Norbert Buchta, Mgr. Stanislava Kliegrová, Ing. Aleš Erber, Ing. Tomáš Havlík, Radomír Charvát

Omluveni:

Ing. Josef Kněžů

Jednání Komise Kůrovcový kalamitní štáb (KKŠ) Pardubického kraje (PK) zahájil v 9:10 hodin radní PK pro zemědělství a venkov **Miroslav Krčil**, který přivítal přítomné a řídil průběh jednání komise.

Program jednání:

1. Zahájení, schválení navrženého programu jednání
2. Informace o vývoji situace v lesích a lesním hospodářství (podzim 2024, zima 2024/2025)
3. Výměna informací a zkušeností členů komise k aktuální situaci
4. Diskuze nad možnostmi řešení kůrovcové situace na úrovni Pardubického kraje
5. Různé

Program jednání byl na začátku jednání schválen všemi přítomnými.

Miroslav Krčil v úvodu zmínil stávající i nové dotační programy PK v oblasti lesního hospodářství (těžba kůrovcových stromů a nový DP opravy lesních cest) a myslivosti (nové DP na nákup dronů, činnost OMS), znění pravidel je uveřejněno v Dotačním portálu.

Stanislava Kliegrová zhodnotila průběh zimy 2024/2025 – rok 2024 nový rekord = nejteplejší rok za dobu sledování (v PK narůst o 2 stupně), průměrná teplota nad 10 stupňů, nejteplejší byl únor (o 6 stupňů teplejší než průměr). Srážky v PK 820 mm/rok (117 % normálu), ale nejvíce během 6 dnů v září. Zima (prosinec, leden, únor) – teplejší, srážky 50 % normálu, únor pouze 13 mm, odráží se v půdním suchu a stavu spodních vod – start roku je daleko horší než loňský rok. Větší srážky na jaře ve střední Evropě nejsou očekávány.

Karel Fišer zhodnotil situaci u podniku Lesy ČR s.p., Oblastní ředitelství východní Čechy – výchozí situace je jiná než vloni, výrazně klesající trend kůrovcových těžeb - objem do 16 tis. m³ (3% - výrazné snížení oproti roku 2020, kdy byl objem 590 tis. m³), z toho 7 tis. m³ je na Svitavsku. Obnova je plánována na 850 ha. Rekonstrukce 4 nádrží v Janovické oboře je dokončena. Aplikace OLH je na mobilních telefonech (systém android, postupně budou další). Program biotopových stromů je rovněž ve webové aplikaci. V rámci odvodu do státního rozpočtu navýšení odvodů. Povodňové škody na Moravě 2 mld. Na Kolibě otevřeno „Vysocké arboretum“ s naučnou stezkou. Program útulen – 2 realizované v rámci PK. Podpora dřevostaveb – v rámci LS Lanškroun je připravena realizace - administrativní centrum pro 4 revíry a startovací byt. Otázka škod zvěří a nepovolené způsoby lovu – je v řešení.

Radek Charvát konstatoval, že % kůrovcových těžeb je malé, ale vzhledem k počasí nelze podceňovat nebezpečí kůrovců. Problém je nyní v PK borovice – 4 druhy kůrovců. Sucho ovlivní i jiné dřeviny – buk, dub a jiné. Současné úpravy novely lesního zákona nepřinášejí požadované výsledky, požadavek ministerstva dopravy odstranit stromy v dopadové vzdálenosti od trasy (železnice, silnice vyšších tříd) – cca 140 tis ha. Podpora dřevostaveb v ČR stále nemá legislativní oporu, na rozdíl od zahraničí.

Tomáš Havlík uvedl schválení vládní Surovinové politiky pro dřevo – povýšila význam dřeva, je potřeba zajistit promítnutí do reálné investiční aktivity, prostor pro PK např. v rámci jeho Adaptační strategie na klimatickou změnu preferovat dřevo jako stavební surovinu (dřevostavby). Bytový dům – pilotní projekt ve Žďáru n.S. Dřevozpracující průmysl zažívá dvouletou krizi, zejména pilařského průmyslu, nyní probíhá konsolidace některých firem, pokles zpracovatelské kapacity, pokles nabídky surového dříví. Švédsko má velký problém s kůrovcem. Nárůst podílu vlákniny na trhu (probírkové aktivity). Borovici se daří pilařsky zpracovávat, listnaté dřevo je stále problém. Problém s dopravou po železnici u některých stanic. Nárůst administrativy v důsledku systému EUDR.

Tomáš Frůhbauer zhodnotil vývoj situace kůrovců u drobných vlastníků lesů jako relativně uspokojivou. Problematika obnovy lesa a škody zvěří – potřeba redukce srnčí zvěře, muflonů, někde škody i hospodářskými zvířaty. Problematická zůstává oblast Železných hor, kde je aktuální zejména obnova lesa, a to s využitím finančních prostředků ministerstva zemědělství.

Norbert Buchta informoval o nebezpečí chráněných území a národních parků jako potencionálním zdroji šíření kůrovce. Kalamita je díky počasí v loňském roce částečně skončena, ale je potřeba opatrnost (není známo, kolik kůrovců a kde přezimovalo). Zpráva o stavu LH – výhledy do roku 2027, 2 mil. m³. za loňský rok, státní lesy vč. NP v prosinci vykazovaly 24 tis. m³ napadeného dřeva. Problém borových souší a škůdců na borovici.

Aleš Erber zmínil námět zvážit vyhlášení motivační titulu na snižování spárkaté zvěře - zástřelné nad rámec splnění plánu lovu (dle vzoru Karlovarského kraje). Dále navrhl pozvat prof. Tomáše Hlásného s vystoupením k predikci rizik v LH (požáry, možný rozpad lesních ekosystémů atd.). V rámci problematiky řešení ochranných pásem liniových staveb (silnic I. a II. třídy a železnic) informoval o certifikované metodě – management zeleně pro ochranné pásmo železnice (navrhuje demonstrační objekty a příklady řešení). Zmínil nutnost propagace dřevostaveb (v Pardubicích se realizuje bytová výstavba na Tesle, ve Skutči obchod Penny), CLT technologie může významně zvýšit využití dřeva. Nové požární normy se plánují od r. 2026. Problematika EUDR - bude znamenat neúměrné administrativní zatížení – vyvinout aktivitu u europoslanců na změnu této legislativy.

Miroslav Krčil uvedl pokračování dotačního titulu PK na těžbu kůrovcového dřeva i pro rok 2025 a informoval o svolání komise na podzim 2025.

V diskusi dále zaznělo

- problém podpory podílu MZD, kdy v současné době se začínají realizovat první pěstební zásahy, ovšem zpracovatelské kapacity nejsou připraveny na zpracování listnatého dřeva
- problematika škod zvěří na kulturách a mladých porostech
- pozdní vyplácení finančních prostředků na hospodaření v lesích dle nařízení vlády č. 30/2014 Sb. ze strany ministerstva zemědělství, otázka získání zdrojů pro financování titulu šetrné technologie (D) a následnou péči
- otázka odvodů z hospodaření LČR do státního rozpočtu

Závěr:

Dotační program PK na podporu těžby kůrovcových stromů bude pokračovat i v roce 2025, v případě nárůstu žádosti se PK pokusí zajistit jejich finanční pokrytí. Byl navržen a odsouhlasen termín dalšího jednání komise na podzim 2025, komise bude pokračovat jako prostor pro výměnu informací a zkušeností v resortu, a to s ohledem nejen na vývoj kůrovcové kalamity v PK, ale zejména s ohledem na další potřeby lesnického sektoru a řádné obnovy lesů po kůrovcové kalamitě.

Jednání komise ukončil Miroslav Krčil v 11.05 hodin.

Vyhotovení zápisu: Jana Klapková

V Pardubicích:

Miroslav Krčil, Dis.